

A 2015/2016. tanévi
Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny
első forduló

SZLOVÁK NYELV ÉS IRODALOM

Javítási-értékelési útmutató

1. POROZUMENIE TEXTU:

Predpokladané, očakávané, možné riešenia:
(Všetky iné, prijateľné riešenia treba hodnotiť a bodovať.)

1.

Ilúzie; Katicina vzbura; Otcova vôľa; V osídľach „sladkej reči“ (a podobne).
Za výstižný nadpis sa dáva 1 bod.

2.

a) otec a dcéra, Katica je Mateho dcéra, Mate je Katicin otec
b) matka a dcéra, Jera je Katicina matka, Katica je Jerina dcéra
c) manželia
d) sestry
Za každú správnu odpoveď sa dáva 0,5 boda, maximálne 2 body.

3.

a) Ich rôzny postoj k spoločenským konvenciám/Katicina láska (k Nikovi).
b) Lebo chcel s Katicou zostať sám/medzi štyrmi očami.
c) Jej sestra/Katica.
Za každú správnu odpoveď sa dáva 1 bod, maximálne 3 body.

4.

Vety/tvrdenia	pravdivé	nepravdivé
Jera sa bála, že Mate ubližuje Katici.	X	
Jera vošla do domu, lebo jej to kázal Mate.	X	
Mate sa správa voči Katici surovo.		X
Katica sa aj po rozhovore s otcom chce vydať za Bobicu.		X
Mate aj Katica sú po vzájomnom rozhovore šťastnejší.	X	
Matija závidí Katici.		X

Za každé správne riešenie sa dáva 0,5 boda, maximálne 3 body.

5.

a) *panovačný, rozkazovačný, svojvoľný, sebaistý, bezohľadný, prísny, zásadový, cieľavedomý*
Za každú správnu charakterovú črtu sa dáva 1 bod, maximálne 2 body.

b) *nežný, láskyplný, rozvážny, taktný, zodpovedný, prefičaný, má rád svoju dcéru*
Za každú správnu charakterovú črtu sa dáva 1 bod, maximálne 2 body.

6.

Kontrasty: „Nie prenasledovať, ale vystríhať.“; „Nie kaziť, ale prekaziť.“; „Nie depčiť, ale vytrhnúť.“

Hromadenie zámen: „Aká mu je pýcha a hrdosť, aký mu je poklad, aké on má povinnosti, ako ju má viesť.“

Opakovanie častice „nech“: „Nech sa vypláče, nech si uľaví, nech sa utíši.“

Syntagmy s prívlastkom: „otcovské slová“, „srdečný zvuk“, „sladká reč“

Za každé správne určenie (pomenovanie) druhu štylistického prostriedku sa dáva 1 bod, za každý správny príklad sa dáva 1 bod, spolu maximálne 6 bodov.

7.

a) *Jera bola ochotná za každú cenu chrániť svoju dcéru pred hnevom otca, aby jej neublížil ani fyzicky, ani psychicky.*

b) *Matemu záležalo na tom, aby jeho dcéry svojím správaním nedali dôvod na to, aby ich dedina ohovárala a odsudzovala.*

c) *Katica sa upokojuje.*

d) *Matemu sa uľavilo.*

e) *Matija sa bála, že Mate a Katica sa pohádajú/že Mate bude kričať na Katicu.*

Za každú správnu odpoveď sa dáva 1 bod, maximálne 5 bodov.

8.

a) bodrý:	kučeravý	veselý	bodkovaný
b) bodľač:	bolesť	palica	pichľavá rastlina
c) sužovať:	trápiť	skrátiť	sušiť

Za každú správnu odpoveď sa dáva 1 bod, maximálne 3 body.

9.

Za dobre koncipovaný minipríbeh sa dávajú 3 body.

V prípade menších štylistických/gramatických chýb sa dávajú 2 body, v prípade väčších štylistických/gramatických chýb sa dáva 1 bod.

TVORBA TEXTU

1. Obrazy rodiny v slovenskej literatúre

Možné, predpokladané, očakávané obsahové prvky:

Téma rodiny je bohato zastúpená v slovenskej literatúre vrátane literatúry Slovákov v Maďarsku. Venovali sa a venujú sa jej autori rôznych národov a národností, rôznych literárno-historických období, rôznych žánrov a literárnych smerov. Na túto tému existuje plejáda diel. Študenti si z nich môžu vybrať tie, ktoré sú im najbližšie, ktoré najviac ovládajú, respektíve ktoré sú z hľadiska zadanej témy relevantné.

Ide napríklad o tieto umelecké texty (bez nároku na úplnosť): A. Sládkovič: Marína; J. Kráľ: Zakliata panna vo Váhu a divný Janko, Kvet; S. Chalupka: Turčín Poničan; M. Kukučín: Dom v stráni; B. S. Timrava: Ťapákovci; P. O. Hviezdoslav: Hájnikova žena; J. G. Tajovský: Mamka Pôstková; M. Urban: Živý bič; J. C. Hronský: Jozef Mak; niektoré básne slovenských lyrikov v Maďarsku (J. Dolnozemský, G. Papuček, I. Fuhl, A. Kormoš); niektoré epické texty slovenských prozaikov v Maďarsku (P. Kondač, M. Hrivnák, Z. B. Valkán).

Študenti by mohli vychádzať napríklad z pojmu rodina a priblížiť túto najmenšiu sociálnu skupinu z rôznych aspektov (historických, sociálnych, sociologických, citových, psychických, svetonázorových, individuálnych), ale hlavne z aspektu literatúry. Mali by uviesť viac autorov a diel. Bližšie by mali rozobrať minimálne tri diela a pri rozbere by mali uplatniť svoje vedomosti z literárnej histórie a teórie. Do svojho textu by mali zakomponovať aj svoje čitateľské zážitky, respektíve zážitky z iných umeleckých oblastí. Mohli by sledovať, ako sa zmenil model rodiny a postavenie jednotlivých príslušníkov v rámci rodiny v priebehu dejín a ako sa tieto zmeny prejavujú vo vybraných dielach. Zároveň by mali prehovoriť aj o svojich skúsenostiach a postojoch súvisiacich so zadanou témou.

2. Napište blogový záznam na tému: Deň otvorených dverí v mojej škole

Individuálne riešenie